

M.A. (SANSKRIT) Semester - 2 (CBCS) Examination**May/June-2022 (NEW COURSE)****VEDANGA : NIRUKTA ADHYAYA 1 2 AND SELECTED METRES(CORE)****Time: 2:30 Hours****Marks: 70****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન.૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સંદર્ભ સહિત સમજાવો. (૧૪)
Explain any two of the following with reference to the context.
૧. સત્ત્વપ્રધાનાનિ નામાનિ।
 ૨. ષડ ભાવવિકારા ભવન્તીતિ વાર્ષાયણી:।
 ૩. નાવૈયાકરણાય। નાનુપસન્નાચ। અનિદંવિદે વા।
 ૪. શાકપૂણિ: સંકલ્પયાચ્ચક્રે સર્વા દેવતા જાનામિતિ।
- પ્રશ્ન.૨ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે શબ્દોનાં યાસ્કાનુસાર નિર્વચન આપો. (૦૭)
(A) Give etymology with reference to યાસ્ક any two of the following.
૧. આચાર્ય:।
 ૨. દક્ષિણા।
 ૩. હિરણ્યમ્।
 ૪. આદિત્ય:।
- પ્રશ્ન.૨ (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે શબ્દોનાં વક્ષણ આપી, તેનું બંધારણ સોદાહરણ સમજાવો. (૦૭)
(B) define any two of the following metres and explain their structure with illustrations:
૧. શશિવદના,
 ૨. દ્વુતવિલમ્બિતમ્,
 ૩. તોટકમ્,
 ૪. વસ્ત્તિલકા
- પ્રશ્ન.૩ "ચત્વારિ પદજાતાનિ।"- સવિસ્તર ચર્ચા કરો. (૧૪)
"ચત્વારિ પદજાતાનિ।"- discuss in detail.
- અથવા/OR
- પ્રશ્ન.૩ યાસ્કનાં નિર્વચનના સિદ્ધાંતો વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો.
Write a detailed note on yask's principles of etymology.
- પ્રશ્ન.૪ સંસ્કૃત ઇંદ્ર શાસ્ત્રના ઉદ્ભવ અને વિકાસનું વર્ણન કરો. (૧૪)
Describe the origin and development Sanskrit Prosody.
- અથવા/OR
- પ્રશ્ન.૪ અનુષ્ટુપ અને ઉપજાતિ ઇંદ્ર પર સવિસ્તર નોંધ લખો.
Write a detailed note on metres અનુષ્ટુપ્ and ઉપજાતિ.
- પ્રશ્ન.૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
Write short notes on any two of the following:
૧. વૃત્ર અંગેના વિવિધ મતો.
Various views about વૃત્ર
 ૨. નિપાતા:।
 ૩. છન્દ:શાસ્ત્રે યતિવિચાર:
 ૪. વૃત્તઅને ગણ.
 ૫. વૃત્ત and ગણ